

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูยุคใหม่ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ชื่อผู้วิจัย	วิลาวัลย์ จารุอรียานนท์
ปีที่วิจัย	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูยุคใหม่ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) ประเมินผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูยุคใหม่ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครูสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภูมิภาค จำนวน 5 สถาบัน รวมทั้งสิ้นจำนวน 340 คน ได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน ประเมินคุณภาพรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองรูปแบบกับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย โดยใช้แบบแผนการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนแบบมีกลุ่มควบคุม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบ (KR20) เท่ากับ 0.89 และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (Multivariate Analysis of variance: Manova)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมของนักศึกษาครู ร้อยละ 62.38 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการตั้งข้อสันนิษฐาน ด้านนิรนัยอุปนัย ความน่าเชื่อถือ การสังเกต และการให้ความหมาย 2) รูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูยุคใหม่ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยขั้นตอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ขั้นการระบุประเด็นการคิด 2. ขั้นการค้นหาข้อโต้แย้ง 3. ขั้นการจัดกระทำกับข้อมูลและหลักฐาน 4. ขั้นการใช้เหตุผล 5. ขั้นการตัดสินใจและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการอุปนัย 2. ด้านการนิรนัย 3. ด้านการให้ความหมาย 4. ด้านการสังเกต 5. ด้านความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล 6. ด้านการตั้งข้อสันนิษฐาน 3) การประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$) ผลการทดลองรูปแบบพบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($t=4.32, P\text{-value}= 0.00$) โดยในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 34.68 และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 26.50 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของอนนิส มิลแมนและทอมโก

คำสำคัญ: การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คุณลักษณะความเป็นครูยุคใหม่